

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINĂ — JURISPRUDENȚĂ — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE

DIRECTOR: D. ALEXANDRESCO

PRIM-REDACTOR: ION N. CESĂRESCU

A B O N A M E N T U L

Pe an, în România 30 lei
 6 luni 16 „
 3 luni 8 „
 Străinătate: 40 lei pe an, 20 pe 6 luni

A P A R E

De două ori pe săptămână sub redacțiunea unui comitet

Abonamentele se plătesc tot-d'a-una înainte

REDACȚIA & ADMINISTRAȚIA

BUCUREȘTI

11 — Strada Artel — 11

În dosul Palatului Justiției

SUMAR:

CODICELE LUI HAMMURABI, REGELE BABILONIEI, Prefață, de d-l I. Tanoviceanu.

JURISPRUDENȚĂ ROMÂNĂ:

Tribunalul județului Putna: Dimitrie Zaharia cu Nicolae Ionescu;

Judecătoria ocolului Dorohoiu: Iosub Baraf cere primăria, cu o Adnotație de d-l N. D. Chirculescu.

JURISPRUDENȚA STRAINA

Curtea de apel din Bruxelles: S. și Fidelina E, așteptând judecării pentru adulter, cu o Observație de d-l D. Alexandresco.

CODICELE LUI HAMMURABI, REGELE BABILONIEI

P R E F A Ț Ă

În același timp pe când eu lucram la traducerea acestui vechi Codice de legi, cel mai vechi pe care îl cunoaște astăzi știința, un confrate român din baroul Ungariei, d-l Dr. Aureliu Olteanu, avocat în Verșeți (Ungaria), trimetea Curierului Judiciar un frumos studiu asupra Codicelui Hammurabi. Pe lângă bucuria de a vedea în acest fapt un semn al unității noastre culturale, o comună năzuință a tuturor Românilor de a lucra spre luminarea neamului, studiul confratelui meu, mi-a ușurat foarte mult sarcina pe care mi-o impusesem atunci când m'am hotărât să traduc Codicele lui Hammurabi. Acest studiu poate servi ca o introducere, la care puțin voi avea de adăugat, de oare-ce el păcătuiește mai mult prin abundență, de cât prin lipsuri esențiale. Abundența însăși se explică prin faptul că d-l Dr. Aureliu Olteanu, nădănd traducerea Codicelui, voia să facă pe cât s'ar fi putut mai bine cunoscut cuprinsul său. Introducerea de și va părea unora cam lungă, acum când publicăm și traducerea, am preferat să o păstrăm în întregime neștiind ce să tăiem și ce să păstrăm din această valoroasă lucrare. De altminterlea ea este foarte folosită pentru nejuristi, sau pentru acei juriști care nu ar avea

răbdare să citească întregul Codice de 282 articole al lui Hammurabi.

Acestea zise, permită-mi-se a adăoga câte-va cuvinte sub formă de prefață la studiul d-lui Olteanu și la traducerea mea.

Ceia ce face însemnătatea principală a Codicelui lui Hammurabi este mai întâi marea sa vechime. Ce e drept că se discută timpul în care a domnit Hammurabi; d-l V. Scheil traducătorul Codicelui, pune ca dată aprosimativă 2000 de ani înaintea lui Hristos; d-l Dr. Hugo Winkler, un alt asiriolog crede că Hammurabi a trăit ca 2250 ani înainte de Hristos, iar d-l Oppert, poate cel mai mare asiriolog al Franței, dacă nu al lumii, pune domnia lui Hammurabi între anii 2339—2394 a Chr.

În oricare cas se pare afară din îndoială că acest rege a trăit sunt acum cam 4000 de ani, ceea ce de sigur că este o antichitate destul de respectabilă.

Spre a ne face idee de această vechime, e destul să spunem că pe acele timpuri, cea mai veche civilizațiune europeană, civilizațiunea grecească, nu numai că nu exista, dar chiar nu exista poporul grecesc, și cele mai vechi orașe ca Argos, Theba și Athena nu erau încă fondate. Regele Hammurabi a trăit cu 1000 de ani, poate și mai bine înainte de bătrânul și legendarul Omer al Grecilor, cu 1500 de ani înaintea celor mai vechi legiuitori ai Greciei și aproape 2000 de ani înainte de vechea lege a celor XII Table a Romanilor. De asemenea Zoroastru legiuitorul Persanilor și Confucius legiuitorul Chinezilor sunt cu 1500 de ani posteriori lui Hammurabi.

Moisi care se apropie mai mult de densus, și în timp și în dispozițiuni legislative, este totuși cu mai bine de 300 de ani mai puțin antic, de oare-ce el a trăit cam pe la anul 1700 înainte de Isus Hristos, și se crede că abia patriarhul Abraam părintele națiunii evreiești ar fi contemporanul regelui Hammurabi.

Singura legislațiune care probabil că este tot atât de veche, poate chiar mai veche, însă se

crede că este cu un secol sau doi posterioară aceleia a lui Hammurabi, este legislațiunea lui Manu, numita Mānavadharmaśāstra, adică Vechea lege a Indianilor ⁽¹⁾.

Prin urmare Codicele lui Hammurabi prezintă o mare importanță din cauza însemnatei sale vechimi, mai ales că grație descoperirii de la Susa, posedăm un text quasi autentic de Codice, ceea ce ne lipsește la celelalte legislațiuni mai vechi.

În afară de aceasta valoarea intrinsecă a Codicelui, este foarte însemnată. Pentru niște timpuri atât de depărtate, și ținând seamă că Hammurabi însuși n'a inventat legile sale, ci probabil a codificat, adăogând poate și de la el câte ceva, obiceiurile de mai multe ori seculare ale Babilonienilor, de sigur că nu putem îndestul admira înțelepciunea legiuitorului său mai bine zis starea relativ destul de înaintată de cultură.

Dispozițiunile penale sunt de sigur destul de severe, uneori nedrepte, de exemplu când se ucide fiul pentru vina tatălui său; însă, comparând aceste dispozițiuni cu altele de pe acele timpuri vechi, de și cu mult în urma lui Hammurabi, le găsim relativ superioare. Hammurabi nu e nici mai crud, nici mai nedrept de cât legiuitorii vechi care au urmat după dânsul. Nu putem să cerem acestui vechi legiuitor personalitatea pedepsii, pe care lumea veche abia a întrevăzut-o, și pe care întreaga Europă civilizată o nesocotea chiar în mijlocul veacului al XVIII-lea, nici blândețea exagerată în materie de pedeapsă a contemporanilor, or moderațiunea înțeleaptă la care sperăm că va ajunge urmașii noștri. Hammurabi nu putea să aibă în materie penală de cât ideile contemporanului său poate, ale lui Manu, care în Mānavadharmaśāstra a făcut cea mai frumoasă apologie pe care a făcut-o vre-un muritor pedepsii.

Însă chiar în materie penală multe dispozițiuni frumoase găsim în acest vechi Codice.

Ceea ce formează însă importanța legislațiunii lui Hammurabi sunt dispozițiunile sale relative la dreptul privat, care în general sunt pline de echitate și dovedesc în același timp o stare de cultură destul de înaintată. Nu voi intra însă în amănunte care ar constitui o repețire față cu studiul d-lui Dr. Olteanu și mai ales față cu traducerea Codicelui.

Voi termina însă adăogând câte-va cuvinte despre traducere.

Negreșit că traducerea după traducere nu e o lucrare recomandabilă, însă în cazul de față ea este cel puțin scusabilă.

Dacă am voi să avem o traducere directă din

⁽¹⁾ Ce e drept că Fohi primul legiuitor al Chinezilor pare că a trăit cu 3000 de ani înaintea lui Christos, dar noi nu posedăm legiuirea sa.

limba asiriană, de oare-ce nu cred să existe vre-un Român asiriolog, ar trebui să așteptăm cine știe câte zecimi de ani, pentru ca să avem traducerea Codicelui lui Hammurabi și am crezut că nu e bine să rămână atât de mult timp acest Codice necunoscut de Români. E adevărat că există traducere atât francesă, cât și germană după textul asirian, însă cea francesă e puțin accesibilă din cauza prețului său (50 de lei), iar cea germană nu poate folosi la mulți din cauza puținei răspândiri a limbei germane printre juriștii noștri.

În schimb însă dacă am făcut traducere după traducere m'am silit să dau o bună traducere română, servindu-mă atât de traducerea francesă a d-lui V. Scheil, profesor la Școala practică de studii înalte din Paris ⁽¹⁾, cât și de cea germană a d-lui Dr. Hugo Winkler ⁽²⁾, care pare că și dânsul e un cunoscător al limbei asiriene. M'am folosit de ambele traduceri, mai mult ce e drept de a d-lui Winkler, care având înainte pe a d-lui Scheil și utilizând-o, am presupus că e mai bună; acolo însă unde am văzut că există deosebiri mai mari le am semnalat în notă. Am reprodus de asemenea notele cele mai importante ale ambilor traducători, adăogând, unde am crezut de cuviință, și observări proprii ale mele mai tot-deauna sub punctul de vedere juridic.

Mi-am dat în fine toate silințele ca traducerea să aibă în privința limbei stil mai vechi, care am crezut că se potrivește mai bine cu vechimea Codicelui pe care 'l traduceam. Toate cuvintele moderne au fost cu grijă înlăturate; când m'am temut de exactitatea termenului popular, am pus în notă echivalentul său modern, pentru ca cititorul să nu-și facă o idee greșită despre semnificațiunea lui.

Negreșit însă că traducerea lasă încă mult de dorit sub raportul literar; mai ales în construcțiunea fraselor am fost influențat de construcțiunea asiriană pe care o urma d-l Scheil în traducerea justă liniară, precum și de construcțiunea germană a d-lui Hugo Winkler. Uneori într'adins am adoptat locuțiunea asiriană, spre a reaminti caracterul exotic al legislațiunii ce traducem. Așa de exemplu, am tradus împreună cu d-l

⁽¹⁾ Publicațiunea Ministerului Instr. publice și de bele arte al Franței sub titlul: Délégation en Perse. *Mémoires publiés sous la direction de M. J. de Morgan délégué général*, Tom. IV. Textes élamites-sémitiques II-ème série par V. Scheil. O. P. Professeur à l'Ecole pratique des Hautes-Etudes. Paris Ernest Leroux, 1902 (cu facsimile hors text).

⁽²⁾ Dr. Hugo Winkler. Die gesetz Hammurabis. König von Babylon um 2250 v. Chr. 2-te Auflage Leipzig, 1903. Dr. H. Winkler a mai publicat în 1902 o altă monografie interesantă relativă la Babilonenii intitulată: Die babylonische Kultur in ihren Beziehungen zur unsrigen (Cultura babiloniană în relațiunile ei cu a noastră). E un bun cunoscător al vechiului Orient.

Scheil «dacă s'a dus după ursita lui», pentru a exprima ideea «dacă a murit», cum traduce d-l H. Winkler și chiar d-l Scheil în traducerea sa literară; de asemenea «capetele negre» în loc de a zice «oameni». Am preferat în general traducerea exactă, traduceri elegante or literale.

Așa de exemplu am tradus în mod constant cuvintele asiriane cu care încep multe articole: Summa awilum cu «dacă un om» depărtându-mă în această privință atât de d-l Scheil cât și de d-l Winkler care traduc: dacă cineva. (Si quelqu'un; Wenn jemand) traducere neexactă.

În ast-fel de condițiuni cred că traducerea pe care o presint, fără să aibă vre-o valoare literară, poate însă servi scopului său de a face cunoscute dispozițiunile vechiului Codice al lui Hammurabi și tot deodată sper că voi fi scuzat că am făcut traducere după traducere.

Dacă însă vre-un Român cunoscător de limba asiriană voește să facă o traducere directă, eu retrag pe acea făcută de mine și chiar după ce se va tipări rog să se considere ca nulă și neavenită.

(Va urma)

I. Tanoviceanu

JURISPRUDENȚĂ ROMÂNĂ

TRIBUNALUL PUTNA

Audiența de la 30 Octombrie 1903

Președenția D-lui EM STROICI, Președinte

Sentința civilă No. 459

Dimitrie Zaharia cu Nicolae Ionescu

Recurs.—Cărți de judecată pronunțate de judele de ocol în ultimă instanță, cu drept de recurs.—Instanța unde se adresează asemenea recursuri și competență a le judeca.—Perimare.—Asemenea cărți de judecată date în materie de perimare.—Dacă asemenea recursuri se judecă de tribunal sau de Curtea de casație.—(Art. 98 din legea judec. de ocoale; art. 257 și urm. din Pr. civilă).

Perimare.—Momentul când o afacere se perimă.—Ultimul act de procedură.—Întreruperea perimării.—Act de procedură cu caracter contradictor.—Cerere de perimare.—Plata citațiilor.—Cerere de redeschidere.—Neplata citațiilor în aceeași zi.—Neconstatarea de fapt a tutulor actelor de procedură a pricinei când se cere perimarea.—Dacă atrage nulitatea cererei de perimare.—(Art. 257 Pr. civilă).

1. Recursurile, fie în materie civilă sau comercială, fie în materie penală, contra cărților de judecată pronunțate în ultimă instanță de judecătorul de ocol, se adresează tribunalului, care, din acest punct de vedere, face oficiu de Curte de casație, și este constituit în compunctul de trei judecători.

De asemenea și în materie de perimare, recursul contra unei cărți de judecată prin care se admite sau se respinge cererea de perimare, și pronunțată de judecătorul de ocol în ultimă instanță, numai cu drept de recurs, se îndreptează la tribunal nu la Curtea de casație, și această soluție se impune pentru toate cărțile de judecată date în ultimă instanță, fie că litigiul e sub 200 lei, fie că e peste 200 lei.

2. Orice acțiune, opoziție, contestație, apel, recurs

sau cerere de revisuire se perimă, după cererea părții interesate, chiar în privința minorilor, interzițiilor sau celor puși sub consiliu judiciar, dacă partea va lăsa să treacă două ani de la cel din urmă act de procedură, și prin act de procedură se înțelege ori-ce dispoziție încuviințată de judecată în cercetarea pricinei.

Perimarea se întrerupe însă prin ori-ce act de procedură, făcut de partea interesată, cu caracter contradictor, și prin «act de procedură cu caracter contradictor» se înțelege un act judecătoresc făcut de o parte și adus la cunoștința celei-lalte părți.

Așa, pentru ca un act de procedură întreruptor de perimare să aibă caracter contradictor, nu e suficient numai prezentarea lui, adică a cererei, ci trebuie să fie însoțit și de plata citațiilor, chiar neînmanate fiind aceste citații părții adverse. În tot cazul e dat în atribuția judecătorului ce judecă perimarea de a vedea dacă partea care se găsește în stare de perimare a făcut ceva, a luptat, a făcut dovadă că nu este neglijentă.

Din moment ce, dar, o parte care urmărește perimarea, a făcut nu numai cererea de perimare, ci a și plătit taxele, sau chiar a și scos citațiile în aceeași zi, de atunci actul acesta, cererea sa de perimare, a dobândit caracterul contradictor, chiar dacă partea adversă, în aceeași zi, a cerut, printr-o petiție, redeschiderea procesului spre a evita perimarea, dar n'a scos citațiile sau n'a plătit măcar taxele tot în aceeași zi.

3. Neconstatarea de fapt de către grefierul judecătorei, când s'a primit o cerere de perimare, a tutulor actelor de procedură a pricinei a cărei perimare se cere, nu poate atrage nulitatea cererei de perimare.

S'a ascultat: d-nii avocați Niculescu și Georgescu în susținerea incidentului că recursul trebuia îndreptat Curței de casație conform art. 257 Pr. civ., iar nu tribunalului, și d-nii avocați C-tinescu și Munteanu, în combateri.

Tribunalul deliberând,

Asupra excepțiunei de inadmisibilitatea recursului, de oare-ce conform art. 257 Pr. civ., nu este îndreptat către Curtea de casație, ci către tribunal, ca instanță de casare, instanță incompetentă;

Având în vedere că, după legea de organizare a judecătoriilor de ocoale, art. 98, recursurile fie în materie civilă, comercială sau penală contra cărților de judecată pronunțate în ultima instanță de judecătorul de ocol, se adresează tribunalului, care din acest punct de vedere, face oficiu de Curte de casație. Că motivul pentru care s'a dat tribunalului această competență a fost, ca și întreg spiritul de organizarea judecătoriilor comunale și de ocol, de a pune la dispoziția împrișinaților, în afaceri de valori mici, o instanță ca și Curtea de casație și justiție, dar mai apropiată de densii, mai puțin costisitoare, pentru a se adresa ei, de cât Curței de casație din București, Curte, care în general, nu ar putea îndeplini această importantă condiție, pentru cei mai mulți justifiabili cu litigiu de mică valoare;

Considerând că de și prin legea judecătoriilor de ocoale nu se vorbește nimic despre perimare, în care caz urmează în această privință a ne referi la dispozițiunile relative la perimare din legea generală de procedură civilă, art. 257 și urm., totuși prin aceasta nu însemnează că dispozițiunile acesteia, în special ale art. 257 Pr. civ., nu suferă nici o modificare față cu legea organică a judecătoriilor de ocol, cum este de exemplu, în ce privește instanța căreia trebuie adresat recursul contra unei cărți de judecată dată în materie de perimare. În adevăr: Cu toate că din conținutul art. 257 Pr. civ., și în special al ultimului său aliniat «hotărârea Curței de casație se va da fără drept de opoziție» ar rezulta în mod generic, din lipsă de text special în

legea judecătoriilor de ocol, că toate recursurile contra sentințelor judecătorești, conținând printre acestea și cărțile de judecată, trebuiesc adresate, indiferent de valoarea litigiului, numai Curței de casație și justiție din București, totuși această regulă generală, acest principiu care stabilește aceia ce se întâmplă mai des, care vorbește de *eo quod plerumque fit*, suferă modificare față cu spiritul ce a călăuzit pe legiuitorul organizării judecătoriilor de ocol în acest sens, că dacă sa perimat ca ultimă instanță de judecătura de ocol un act de procedură referitor la un litigiu de competența judecătorului de ocol, ca singură instanță în drept de a perima asemenea acte, atunci recursul contra unei asemenea cărți de judecată, prin care admite sau respinge cererea de perimare, pronunțată conform legii numai cu drept de recurs, trebuie îndreptat la instanța ce este organizată prin legea judecătoriilor de ocol ca instanță de casare, adică la tribunal, constituit în complexul de trei judecători, nu direct Curței de casație și justiție;

Considerând că această modificare a aplicării principiilor din art. 257 Pr. civ., față cu legea judecătoriilor de ocol, se impune, de oare-ce, dacă s'ar admite contrarul, ar urma ca dispozițiunile art. 98 din legea judecătoriilor de ocol, în ce privește recursurile contra cărților de judecată dată în ultimă instanță de judele de ocol să fie înlăturate pe deplin, cu toate că ele decretează și regulamentează în mod generic calea de atac prin recurs, contra cărților de judecată date în ultimă instanță, și prin aceasta s'ar dispune că atunci când judecătorul de ocol se pronunță în o cerere de perimare de competența sa, partea trebuie să se adreseze către Curtea de casație, anunțând instanța firească investită cu asemenea afaceri, tribunalul; apoi s'ar înlătura însăși laudabilele intențiuni ale legiuitorului organizator al judecătoriilor de ocol, intențiuni puse la baza orî cărei instituții judecătorești bine organizată de a nu mai pune prin acest mijloc la dispoziția justițiabililor, cu nici un preț, o instanță cât posibil mai apropiată de densii, cauzându-le prin calea de recurs care dar trebuie urmată înaintea Curței de casație din București, cheltueli cu mult mai mari de cât însăși valoarea litigiilor lor, cea ce nu credem că va fi trecut prin intențiunea legiuitorului procedurist modificător din 1900;

Considerând că această soluție se impune pentru toate părțile de judecată date în ultimă instanță de judecătorul de ocol, fie că litigiul este sub 200 lei, fie că e peste 200 lei; e destul numai ca judecătorul de ocol sesizat prin o cerere de perimare să fi pronunțat o carte de judecată în ultimă instanță, susceptibilă deci numai de calea recursului;

Considerând că în specie, cartea de judecată No. 389 din 19 Iunie 1903 s'a dat asupra perimării opoziției No. 7936 din 10 Decembrie 1887, făcută contra cărții de judecată No. 681/87 a Judelei Odobești, condamnatore la o sumă de 327 lei, admitându-se perimarea opoziției contra acestei cărți de judecată, s'a declarat recursul de față la tribunal, așa fiind, față cu principiile espuse mai sus, recursul e bine îndreptat către acest tribunal, ca instanță de casare, întru cât hotărîrea în perimare este dată conform legii în ultimă instanță de judecătorul de ocol, și deci atacabilă cu recurs la tribunal.

Pentru aceste motive, respinge excepțiunea, etc.

In fond,

Tribunalul deliberând,

Asupra motivului de recurs:

„Violarea legii, de oare ce Judecătorul de ocol a violat dispozițiunile art. 257 Pr. civ. când a respins cererea de perimare a opoziției, cerere cu No. 4949 din 11 Iunie 1903, scootind cererea de redeschidere No. 4950 din aceeași zi 11 Iunie 1903 ca întreprătoare peremțiunei, când trebuia a nu face aceasta și a admite perimarea, întru cât cererea de perimare prin scoaterea citațiunilor în aceeași zi de 11 Iunie 1903 dobândise caracterul contradictoriu, cea ce cererea de redeschidere nu dobândise de

cât tocmă la 13 Iunie 1903, în cât era anterioară cea dintâi acestia din urmă.”

Având în vedere că este de principiu, că ori ce acțiune, opoziție, contestație, apel, recurs în casație, sau cerere de revisuire, se perimă după cererea părții interesate, chiar în privința nevrăstnicilor, interzișilor sau celor puși sub consiliu judiciar, dacă partea va lăsa să treacă doi ani de la cel din urmă act de procedură; că prin act de procedură se înțelege ori-ce dispoziție a încuvințat-o judecătorul în cercetarea pricinii; că de altă parte, se privește ca act întrerupător de perimare, ori-ce act de procedură făcut de partea interesată, cu caracter contradictoriu (art. 257 Pr. civ.);

Considerând că legiuitorul modificător al Procedurii civile din 1900, pentru a curma viile controverse ce existau sub vechea procedură civilă, a căutat prin noua redacțiune dată art. 257 din actuala Procedură, să definească ce se înțelege prin act de procedură, cum și care act trebuie socotit ca întrerupător de perimare; că spre întregirea și interpretarea dispozițiunilor acestor principii în textul legii, cată a ne referi și la desbaterile parlamentare referitoare la art. 257 și urm. Pr. civ. (pag. 221, Procedura civ. Alexandrescu, Cășărescu, Mironescu);

Considerând că din explicațiunile date de Ministerul Justiției la votarea acestui articol referitor la noțiunea expresiunii «act de procedură cu caracter contradictoriu», rezultă că se înțelege prin această expresiune: un act judecătorec făcut de o parte și adus la cunoștința celei-l'alte părți. Că, pentru ca un act de procedură întrerupător de perimare să aibă caracter contradictoriu, nu e suficient numai prezentarea lui, adică a cererei, ci trebuie să fie însoțită și de plata taxei citațiunilor, chiar neînătate fiind acestea părții adverse; că în tot cazul, e dat în atribuția judecătorului ce judecă perimarea de a vedea dacă partea care se găsește în stare de perimare a făcut ceva, a luptat, a făcut dovadă că nu este om neglijent. Din moment ce, dar, o parte care urmărește perimarea, a făcut nu numai cererea, ci a și plătit taxele, sau chiar a și scos citațiunile în acea zi, de atunci actul acesta, cererea sa, a dobândit caracterul contradictoriu, chiar dacă partea adversă, în aceeași zi, a cerut printr-o petiție redeschiderea procesului spre a evita perimarea, dar n'a scos citațiunile sau n'a plătit măcar taxele tot în aceeași zi;

Considerând că față de acest principiu, cată a vedea în specie cum se presintă faptele:

La 29 Septembrie 1887, Dimitrie Zaharia face acțiune la Judec. ocol. Odobești, pentru banii lui Nic. Ionescu, în urma acestia la 3 Noembrie 1887 se pronunță cartea de judecată No. 681, prin care se admite acțiunea, în lipsa pârâtului. La 5 Decembrie 1887 se notifică cartea de judecată pârâtului N. Ionescu, care la 10 Decembrie 1887 declară opoziția No. 7939 conform acestei cărți de judecată la care se fixează termenul de 15 Ianuarie 1888; la acest termen pentru lipsă de procedură s'a amânat afacerea la 8 Februarie 1888, când s'a suspendat afacerea, redeschisându-se la 23 Octombrie 1890, la aceasta s'a fixat termenul de 12 Noembrie 1890, când din nou s'a suspendat afacerea și de când nu s'a mai făcut nici un act judecătorec până la 11 Iunie 1903, când reclamantul Dimitrie Zaharia a și scos citațiunile de la judecătorie precum probează însăși cidula din dosar, adresată oponentului N. Ionescu, cu data de emiteri 11 Iunie 1903. Tot în acea zi de 11 Iunie 1903, se primește la judecătorie cererea de redeschidere procesului No. 4950 făcută de avocatul N. Georgescu pentru oponentul Nicolae Ionescu, cerere ce s'a fixat tot la 19 Iunie 1903; citațiunile la această cerere, după cum dovedește însăși adnotarea judecătoriei din josul cererei, adnotare scrisă de aceeași mână care a scris și cererea de redeschidere, s'a scos la 13 Iunie 1903, înmânându-se părții după această dată, dar înainte de termenul de 19 Iunie. Judecătoria de și constată anteriori-

tatea ca presintare a cererei de perimare față de cererea de redeschidere, prin cartea de judecată No. 389/903 respinge cererea de perimare, urmând a se rezolva cererea de redeschidere. Contra acestei cărți de judecată s'a făcut recursul de față:

Având în vedere că față de aceste împrejurări și față de principiile de mai sus, cererea de redeschidere a oponentului N. Ionescu de și primită în aceeași zi de 11 Iunie 1903, cu cererea de perimare, totuși n'a dobândit caracterul de act contradictoriu de cât la 13 Iunie 1903, când s'a scos citațiunile. pe când cererea de perimare a opoziției făcută de D. Zaharia a dobândit caracterul contradictoriu cerut de lege în aceeași zi de 11 Iunie 1903, când s'a și emis citațiunile pentru părți. deci este anterior făcută această din urmă celei dintâi de redeschidere, în cât perimarea se impunea a se face de Judecătorie; ne făcându-se, judele de ocol a violat dispozițiunile art. 257 Pr. civ. și deci cartea de judecată cată a fi casată, aceasta cu atât mai mult cu cât din desbaterile urmate înaintea tribunalului rămâne neîndoios că partea care în adevăr a fost diligentă în actele sale este reclamantul D. Zaharia, care a cerut perimarea la 11 Iunie 1903, iar oponentul dacă a făcut în aceeași zi cerere de redeschidere, a făcut-o fiind că a fost deșteptat și avizat despre prezentarea la judecătorie în ziua de 11 Iunie 1903 a cererei de perimare, după care a făcut cererea sa de redeschidere.

Pentru aceste motive, Tribunalul, casează etc. și dispune evocarea din nou a fondului în ce privește cererea de perimare.

Intimatul a cerut amânarea spre a dovedi cu certificat din partea judecătoriei Odobestî cum că, în registrul de intrare al judecătoriei cererea de redeschidere este trecută anterior cererei de perimare, adică cea dintâi e înregistrată la No. 4949, iar cea de a doua la 4950, și că, deci, cererea de perimare trebuie respinsă; și în fond a cerut a se respinge cererea de perimare într-un cât grefierul n'a făcut jurnalul de constatare de fapta stărei dosarului în conf. cu art. 257 Pr. civ., formalitate esențială care atrage nulitatea cererei.

Tribunalul,

Având în vedere că această cerere față cu prescripțiile pentru care s'a casat cartea de judecată este inutilă, de oare ce mai întâi înregistrarea la registru trebuie să fie conformă cu numărul de ordine trecut pe cereri, dar chiar dacă s'ar adevăra aceasta n'ar fi de nici un folos, într-un cât, nu primirea uneia cu un număr de ordine din aceeași zi față de cealaltă decide de soarta cererei de perimare, și de când fie care din ele au dobândit natura unui act contradictoriu, în cât față de aceste cată a fi respinsă cererea de amânare;

Având în vedere că de și în adevăr din dosar rezultă cum că grefierul judecătoriei nu a făcut constatarea ce i se impune de art. 257 Pr. civ., totuși lipsa acesteia nu atrage nulitatea cererei de perimare, și Tribunalul astă-și poate efectua singur această constatare, ceia ce a și făcut cu ocazia admiterii motivului de casare, acoperind prin aceasta neîndeplinirea ei la judecătorie, în cât cererea de perimare nu e isbită de nulitate din această cauză, ci din contră e valabilă în principiu;

Considerând că în ce privește motivele pentru care cererea de perimare e admisibilă, Tribunalul își însușește în totul motivele pe care s'a basat de a admis recursul, în cât față de dăsele, cererea de perimare a opoziției reg. la No. 4949 din 11 Iunie 1903 făcută de D. Zaharia, e fondată, fiind trecuți mai bine de doi ani de la ultimul act de procedură făcut în cauză, jurnalul de suspendare din 12 Noembrie 1890, în cât cată a se admite declarându-se de perimată cea opoziție.

Pentru aceste motive, redactate de d-l judecător de

ședință Antonescu, Tribunalul, admite cererea și declară perimată opoziția, etc.

(ss) Em. Stroici; Ef. Antonescu; I. C. Pastia.

Grefier (s) G. Călcăiu

JUDECĂTORIEA OCOLULUI DOROHOI

Ședința de la 25 Octombrie 1903

Iosub Baraf cere perimare opoziții lui Iosub Ancel

Carte de judecată civilă No. 452

Perimare. — Cerere de redeschidere. — Act de procedură cu caracter contradictor. — Îndeplinirea procedurii citațiilor la judecătoriele de pace. — Taxe de citații. — Întreruperea perimării. — Chemare în garanție. — (Art. 257 Pr. civ.; art. 79 din legea judecătoriilor de ocoale).

Cererea prin care s'a obținut redeschiderea unei cauze cum și termenul de judecată, fără nici o plată de taxe de citații, trebuie a fi considerată ca act întrerupător de perimare la judecătoriile de ocoale.

De asemenea cererea de chemare în garanție, admisă în principiu ca apărare în fond, înaintea judecătorului de ocol, este un act de procedură cu caracter contradictor, care întrerupe cursul perimării.

Judecata,

Asupra prezentei cereri de perimare:

Având în vedere susținerile părților consemnate în jurnalul No. 3286 de la ședința precedentă, când s'a amânât pronunțarea hotărârii pentru azi; din care desbateri se constată în fapt: că pârâțul Iosub sin Ancel prin petițiunea înreg. la No. 10422 din 16 corent, a cerut și obținut fixarea unui termen pentru judecarea opoziției sale (a cărei perimare se cere), cum și a cererii de chemare în garanție admisă în principiu în cauză ca apărare în fond prin jurnalul No. 9071/94, iar el a primit din grefă numai duplicatul și cidula chemării în garanție, ce a comunicat-o la 17 Octombrie, când Iosub Baraf reclamantele, prin petiția înreg. la No. 10538 Octombrie 22/903, a cerut de urgență perimarea opoziției;

Considerând, că în drept, după art. 257 Pr. civ., ori ce acțiune, opoziție, etc. . . se va perima după cererea părții interesate, dacă va fi trecut doi ani de la cel din urmă act de procedură, făcut cu caracter contradictoriu. Ori, conform art. 79 din legea pentru judecătoriile de pace, îndeplinirea procedurii la judecătoria de ocoale este în sarcina reclamantului, așa că o cerere de redeschidere trebuie considerată ca o cerere cu caracter contradictoriu propriu a întrerupe cursul perimării fără nici o taxă de plata citațiilor, ce nu există la judecătoriile de ocoale; că prin urmare, în specie, nu poate fi vorba, dacă oponentul a făcut dovadă de plata citațiilor, ast-fel că cererea sa de redeschidere și fixarea termenului de judecată este un act de procedură cu caracter contradictoriu (vezi și Casația, s. I, 166 D. 59). Pe lângă acestea, din cuprinsul cererei de redeschidere a pârâțului Iosub sin Ancel rezultă, că din o cauză independentă de voința sa a luat numai duplicat și cidula cererei de chemare în garanție, admisă în principiu ca apărare în fond, îndeplinind procedura pentru 22 corent; de unde rezultă încă un act de procedură îndeplinit pentru chemata în garanție, soția reclamantului, cu caracter contradictoriu, care de asemenea întrerupe cursul perempțiunii opoziției;

În definitiv, din cele ce preced rezultă evident, că pârâțul a avut toată diligența a întrerupe cursul perempțiunii opoziției sale prin introducerea cererei de termen și comunicarea duplicatului chematei în garanție,

asa că cererea de perimare introdusă posterior de reclamant, urmează a fi respinsă ca ne fondată ;

Pentru aceste motive, în puterea legii, respinge.

Judecător (s) Gh. Dimitriu.

Adnotațiune.—În sentința de mai sus a tribunalului Putna și cartea Judecătoriei Dorohoi sunt judecate cestiuni importante de procedură, și tranșate foarte juridic :

1. Care e instanța de recurs în contra cărților de judecată date în materie de perimare, tribunalul său Curtea de casație ?

Cestiunea aceasta credeam că nu e susceptibilă de păreri deosebite, neputând fi rezolvată în alt mod de cât așa cum a rezolvat-o trib. Putna.

Cu toate acestea am citit când-va, anul trecut său în *Curierul Judiciar* său în *Dreptul*, o scriere a unui tânăr magistrat care susținea că recursurile în materie de perimare în contra cărților de judecată trebuiesc îndreptate Curței de casație ; regret că nu am putut regăsi acel articol spre a revedea argumentele ce se dau,—se baza însă autorul pe dispozițiunea art. 257 pr. civ. care, după ce ridică dreptul de recurs, adaugă: „hotărârea Curței de casație se va da fără drept de opoziție”.

Sclav textului, autorul zicea : legea judecătoriilor de pace nu se ocupă de perimare și prin urmare trebuie să mergem la procedură ; or, din moment ce procedura vorbește de *Curtea de casație*, nedistingând între tribunale și judecătorii, se înțelege că art. 257 deroagă la principiile de competență puse în art. 98 al L. jud. pace, și deci, recursurile în materie de perimare nu se pot adresa tribunalului.

Lăsând de o parte argumentarea tribunalului Putna, care singură ar fi de ajuns să dovedească inadmisibilitatea acestei păreri, credem că chiar interpretarea juridică a textelor conduce tot acolo.

În adevăr, art. 98 L. jud. de pace spune că recursurile contra cărților de judecată de orice natură se adresează tribunalului, legea organizează deci o instanță ad hoc, dându-i competența de Curte de casație.

Abrogata procedura civilă această regulă de competență ? Nu, căci procedura n'a înțeles să modifice regulile de competență stabilite prin legea judecătoriilor de pace, după cum o spune expres în art. 740 : «*Actuala lege a judecătoriilor de pace rămâne în vigoare până la noi dispoziții*».

Art. 257 pr. civ., modificând pe cel vechiu, cuprinde dispozițiuni noi în ce privește modul cum se perimă, cum se întrerupe perimarea, cum se judecă perimarea, ridicând dreptul de opoziție și apel ; aceste reguli de procedură se vor aplica și de judele de pace, căci neavând în legea lui organică dispozițiuni relative la această materie

și neputând aplica o procedură desființată, va aplica la *procedura perimării*, regulile procedurii în vigoare, căci prin aceasta el *nu deroagă la nici o regulă din legea lui organică*, căci n'are nici una.

Aliniatul ultim al art. 257 vorbește de aceea ce a avut în vedere legiuitorul la modificarea procedurii, de *sentințele tribunalelor*, căci toată cartea II, din care face parte art. 257, e referitoare la *Tribunale* ; nici ca text, prin urmare, nu e referitor art. 257 la materiile judecătoriilor de pace ; cu atât mai mult nu poate fi referitor, cu cât în art. 98 L. jud. de pace găsim reglementată competența instanței de recurs căreia procedura civilă nu-i poate deroga, *dacă nu o face expres*, cunoscut fiind principiul : *legi generali per specialem non derogatur, nec speciales per generalem*.

* * *

2. O a doua chestiune rezolvită în sentința tribunalului Putna e aceea de a se ști : *ce se înțelege în art. 257, relativ la actele care întreprind perimarea, prin cuvintele «cu caracter contradictor» ?*

În desbaterile parlamentare s'a dat suficiente lămuriri practice, grație cărora imi pot permite luxul de a defini actul cu caracter contradictor : *orice act de procedură care denotă, din partea celui ce-l provoacă, intențiunea serioasă de a desbate litigiul cu adversarul său*.

Dificultăți n'ar putea fi la tribunal unde plata citațiilor sau oricărei notificări e tot ce poate face partea întrerupătoare ca să dea dovadă de intențiuni serioase de a da curs judecăței,—neputând fi ea răspunzătoare de neglijența sau reaua credință a portăreilor.

În afacerile de la judecătorul de pace, lucrul e însă mai delicat, fiind dat că acolo nu se plătește taxă de citațiuni, iar procedura se ia de părți.

Care ar putea fi, prin urmare, în procesele de la judecătorul de pace, actele cu caracter contradictor, care ar putea întrerupe perimarea ?

Am înaintea mea cartea d-lui Corneliu Botez : *Codicele de ședință ale judecătorului de pace* care la pag. 394, 395 se ocupă de cestiune, susținând că trebuie plătită taxa timbrului de 10 sau 50 bani, pentru țidule (?!) și *indeplinită* procedura, pentru a putea întrerupe o perimare : incontestabil că înmânarea citațiunei prin ea însăși constituie un act cu caracter contradictor care întrerupe perimarea ; cestiunea însă e de a se ști când o redeschidere a dosarului poate întrerupe perimarea ?

Ce va decide d. Botez, când la 1 Iunie de

exemplu, o parte cere redeschiderea și *scoate citațiunile*, — la 2 Iunie se face cererea de perimare de adversar care în aceeași zi *înmânează citațiile*, iar la 3 Iunie se *înmânează* și citația în redeschidere?

D-sa va respinge de sigur cererea de redeschidere pe motiv că nefiind înmănată pentru ea citațiunea în momentul introducerii cererii de perimare, cererea de redeschidere n'are caracter contradictoriu; în sensul acesta, cererea de redeschidere nu joacă rol, lupta fiind între dovedile de primirea citațiunilor! Oare acesta e sensul art. 257 relativ la judecătorile de ocoale?

Dar mi s'ar putea obiecta că, odată procedura îndeplinită, dă retroactiv caracter contradictor cererii de redeschidere; dacă e așa, ajungem la soluțiunea că cererea de redeschidere pentru care s'a scos citațiuni va întrerupe tot-d'a-una perimarea, căci nimic mai ușor de cât a îndepli procedura până la judecarea perimării.

Consecințe cu definițiunea ce am dat mai sus actelor cu caracter contradictor, cred greșită interpretarea d-lui Botez.

Nu plata citațiilor e *regula* după care un act capătă caracter contradictor; acest fapt a servit în Cameră numai ca *exemplu* al regulei, după care contradictor este ori ce act care denotă, din partea celui care 'l provoacă, intențiunea serioasă de a desbata litigiul cu adversarul.

După această regulă vom zice că, la judecătorul de pace, scoaterea citațiilor în redeschidere este și nu este un act cu caracter contradictor: este dacă din împrejurări rezultă că cel ce a scos citațiile a făcut-o cu intențiuni serioase de a se judeca, nu este dacă din împrejurări ar rezulta contrariul;

În adevăr, cum simpla cerere de redeschidere nu întrerupe perimarea, pentru că e presumtă șicana, fiind un act secret pentru adversar, tot așa și scoaterea citațiunilor de către parte poate fi făcută din spirit de șicană și cu intențiunea ca citațiile să rămână în buzunar.

Dacă partea care a luat citațiile în redeschidere le depune la un agent administrativ spre comunicare, e neîndoioasă intențiunea ei de a pune procesul în stare de judecată; de asemenea și în exemplul citat mai sus de și citațiile în cererea de redeschidere s'a scos la 1 Iunie și s'a comunicat de către parte la 3 Iunie, a doua zi după cererea de perimare, totuși graba pusă de parte a îndeplini procedura în 2 zile, fiindu-i poate imposibil s'o facă mai de vreme, ar denota că partea a făcut toate diligențele necesare și că, prin urmare când a scos citațiunile a fost animată de intențiunea serioasă de a se judeca; de sigur că n'ar fi fost tot ast-fel când partea care

a scos citațiunile a lăsat să treacă 10—15 zile și abia după ce primește în a 15 zi, de exemplu citația în perimare, s'a grăbit *din această cauză* să îndeplinească și ea procedura în redeschidere, căci în acest caz neglijența îndelungată a părții întrerupătoare, care neglijență ar fi mai durat poate dacă pe parte nu o deștepta cererea de perimare, dovedesc cu prisosință că întrerupătorul nu era animat atât de dorința de a se judeca în momentul când a scos citațiunile, cât de a pune piedică unei perimări eventuale. Tot așa cred că de și o parte a cerut redeschiderea la 1 Iunie, s'a fixat termen la 15 Iunie și s'a scos citațiunile însă nu s'a îndeplinit procedura pentru 15 Iunie, o cerere de perimare e bine venită la 16 Iunie, căci scoaterea citațiunilor e dovedit că n'a fost făcută cu intențiune serioasă de a da curs judecăței.

D-l Botez admite, după cum am mai spus, că numai *înmânarea* citațiunei întrerupe perimarea, pe când, după explicațiile date art. 257, se vede clar că se poate întrerupe și prin cererea de redeschidere în anumite condițiuni care dovedesc seriozitatea ei.

Am citat exemple din care să rezulte mai clar că în materie de întrerupere de perimare, judecătorul de pace, ținând seamă de natura actului contradictor din art. 257, are să aprecieze dacă un act susceptibil de a fi cu caracter contradictor e făcut sau nu de către parte cu intențiune de a se judeca, fiind deci o cestiune de pură apreciere, care nu dispensează însă de o largă motivare a împrejurărilor care conving de seriozitatea sau neseriozitatea actului (¹).

Se vede dar de aci că în această cestiune atât sentința Tribunalului Putna cât și cartea de judecată a judecătoriei ocolului Dorohoi, scurt dar clar redactată, sunt absolut juridice și, având ambele meritul de a fi primele asupra cestiunei, să poată servi ca o îndrumare în modul de aplicare al art. 257 Pr. civ. la judecătorile de ocoale.

N. D. Chirculescu

Focșani, 12 Ianuarie 1904.

JURISPRUDENȚĂ STRĂINĂ

CURTEA DE APEL DIN BRUXELLES

Audiența din 2 Iulie 1902

Președenția D-lui FAIDER Consilier

S. . . . și Fidelina E., pentru adulter

Adulter. — Complice. — Cunoștința calității de femeie măritată. — Dovadă. — (Art. 269 C. pen.)

Persoana urmărită pentru complicitate de adulter, urmează a fi achitată, dacă nu se stabilește că ea avea cunoștință că femeia cu care a avut relațiuni era măritată.

(¹) Vezi Desb. Camerei p. 939 și G. G. Mironescu Revizuirea codului pr. civile pag. 66.

Curtea,

Considerând că de nicăiri nu se stabilește că prevenitul S... cunoștea că femeia Fidelina E..., cu care a avut relații intime, era căsătorită; Pentru aceste motive, achită, etc.

(Din *Pasicrisie belge*, anul 1902).

Observație. — Legea nu definește adulterul, însă etimologia cuvântului (*ad alterum thorum vel uterum accessio*) ne arată că acest delict, pe care unele legislațiuni nu 'l pedepsesc, de exemplu: aceea engleză⁽¹⁾, consistă în profanarea patului conjugal (*alieni thori violatio*), în calcarea credinței conjugale.

Pentru existența acestui delict, trei condiții sunt neapărate: 1° Raportul sexual (*fornicatio*) între două persoane de sex oșebit⁽²⁾; 2° căsătoria validă a unuia din culpabili cel puțin; și 3° voința criminală a agentului.

Principiul general, că nu există delict fără voință de a 'l comite, își primește deci și aci aplicare.

Ast-fel, nu există adulter de câte ori femeia a fost victima unei violențe sau a unei erori⁽³⁾.

Iată un caz curios de eroare asupra persoanei bărbatului, pe care a avut a-l judeca Curtea din Alger⁽⁴⁾: Ahmed ben Said, fiind neputincios, femeia lui, numită *Duia*, a fost determinată de către soacră-sa ca să aibă relații cu bărbatul său numai când el va fi acoperit pe cap cu un val, sub cuvânt că numai ast-fel el va putea scăpa de efectele infirmității sale. Lucrul repetându-se de mai multe ori, femeia depărtează într'o zi un colț al valului și vede, cu mare mirare, că alt cineva luase locul bărbatului. Ei bine, este evident că, în asemenea împrejurări, femeia *Duia* nu era culpabilă de delictul de adulter, fiind că, din cauza simplității sale,

(1) În legislația Angliei, adulterul nu este un delict penal, ci numai un delict civil. Cpr. Répert. Sirey, *Adultère* 364 Pand. fr., *cod.* v^o, 421 urm. Garraud, *Tr. de dr. pénal*, V, p. 134, nota 13 (ed. a 2-a). În Codul penal al Canton. Geneva, acest delict nu este de asemenea pedepsit. Cpr. Garraud, *loco cit.*, p. 135, nota 14. Codul penal german nu pedepsește adulterul de cât atunci când atrage pronunțarea divorțului *wenn wegen desselben die Ehe geschieden ist* (art. 172). Aceeași soluție este admisă și în Codul penal ungurec. Veđi Garraud, *loco cit.*, p. 135, nota 15.

(2) Deosebirea de sexe fiind neapărată, raporturile criminale care ar exista între două persoane de același sex, n'ar constitui deci un adulter. Cpr. F. Hélie, *Th. du C pénal*, IV, 1607. Garraud, *op. cit.*, V, 1873 (ed. a 2-a). Bedel, *Tr. de l'adultère*, 6. Répert. Sirey *Adultère*, 9. Pand. fr., *cod.* v^o, 13. — Codul general prusac (*Allgemeines Landrecht für die Preussischen Staaten*) declară, din contră, prin art. 672 (partea II, tit. I), că sodomia și cele-l'alte viciuri contra naturii sunt asimilate adulterului: «*Sodomiterij und andere unatürliche Laster dieser Art, werden dem Ehebruche gleich gehalten*» Legea mosaică asimila adulterului ori-ce act imoral ce o femeie măritată își permitea cu un bărbat străin, soluție inadmisibilă astăzi. Veđi t. I, partea II a Coment. noastre, p. 136, nota 1. Cpr. Blanche, *Études pratiques sur le C. pénal*, V, 171. Garraud, *op. cit.*, V, 1873.

(3) Blanche, *op. cit.* *loco cit.* Garraud, V, 1876. F. Hélie, *op. cit.*, IV, 1632. Répert. Sirey, v^o cit., 30. Er. Lehr, *Mariage et divorce*, 433.

(4) Veđi Dreptul din 1879, No. 10. Cpr. t. I, partea II-a a Coment. noastre, p. 136, nota 1.

ea era victima vicleșugului întrebuintat de soacră-sa, pentru ca să poată avea copii.

Un alt caz de eroare, pe care 'l semnalează jurisprudența franceză, este acela în care un bărbat, profitând de somnul unei femei, s'ar introduce, în locul soțului, în patul ei, și ar abusa de dinsa⁽⁵⁾.

Din împrejurarea că, în materie penală, în ori-ce delict sau crimă, voința agentului este un element esențial, rezultă că nu comite delictul de adulter acela care, de bună credință, credea că femeia cu care a avut relații nu era măritată. De exemplu: El credea că bărbatul ei este mort, sau că căsătoria era desfăcută, etc.⁽⁶⁾, sau a avut relații cu o femeie măritată, pe care n'o cunoștea, într'o casă de toleranță, etc.⁽⁷⁾.

Naște însă întrebarea: Cine trebuie să dovedească starea de necunoștință sau de ignoranță în care se găsea prevenitul? Este el presupus a cunoaște că femeia cu care a avut relații era măritată, sau este el presupus de bună credință până la dovada contrară? Faustin Hélie (*loco cit.*) se mărginește a afirma, fără nici o argumentare, că ignoranța prevenitului trebuie să fie bine stabilită; de unde ar părea să rezulte că el e presupus a cunoaște că femeia era măritată⁽⁸⁾.

În materie penală, nimeni nefind însă presupus culpabil, ministerul public sau bărbatul femeii trebuie să stabilească elementele delictului, adică să dovedească că acel urmărit pentru adulter a cunoscut și n'a putut să ignoreze că femeia cu care a avut relații era măritată⁽⁹⁾, asemenea dovadă putând să rezulte din ori-ce împrejurări de natură a forma convingerea jud. cătorilor de fond.

Soțul adulter, autor principiul al delictului, bărbat sau femeie, ar putea și el să stabilească buna sa credință, dovedind, de exemplu, că a crezut că soțul său murise sau că căsătoria era desfăcută, etc. Acel care ar alege asemenea fapte constitutive ale bune credințe, va trebui neapărat să le stabilească prin doveđi neîndoelnice⁽¹⁰⁾.

Acestea am avut de spus asupra decisei Curței din Bruxelles, care face o bună aplicare a principiilor, cu toate că este nemotivată în drept.

D. Alexandresco

(5) Veđi Garraud, *op. cit.*, V, p. 144, nota 27. Répert. Sirey, *Adultère*, 31. Cpr. C. Besançon, Répert. Dalloz, *Attentat aux mœurs*, 61, nota 2.

(6) Cpr. C. Bruxelles, *Pasicrisie belge*, 1860, p. 34. Pand. fr., v^o cit., 22. Répert. Sirey v^o cit., 33. Blanche, *loco cit.* Garraud, *op. cit.*, V 1876. Sieye, *Tr. de l'adultère au point de vue juridique et historique*, p. 13. F. Hélie, *op. cit.*, IV, 1658, și toți autorii.

(7) Cpr. Pand. fr., v^o cit., 23. Répert. Sirey, v^o cit., 36.

(8) Cpr. Sieye, *op. cit.*, p. 393.

(9) Veđi Répert. Sirey, *Adultère*, 34 urm. Pand. fr., *cod.* v^o, 23.

(10) Cpr. Nypels, *Code pénal belge interprété*, p. 196. Pand. fr., v^o cit., 24.